

OPONENTSKÝ POSUDEK

Dne 1. dubna jsem vyslechl v Galerii AMU diplomní recitál studentky Chikako Tomity ze třídy odb. as. Pavla Hůly. Klavírním partnerem byl doc. Stanislav Bogunia, spoluúčinkovala kontrabasistka Eri Ishikawa ze třídy doc. Žaluda.

Úvodem zazněla Beethovenova Sonáta D-dur op. 12 č. 1. Byla zahrána čistě, ve svižných, ale vhodných tempech včetně volné věty, mladistvá Beethovenova hudba byla diplomantce evidentně blízká a provedení bylo svěží a poutavé. Bylo by možné diskutovat o některých detailech, např. o smykovém řešení pasáže v taktu 26, kde by podle mne předepsané non legato bylo vhodnější, nebo o nezřetelných obalech. Ve volné větě, ve 2. variaci se objevilo užití poněkud úzkého smyku – vyskytovalo se pak i v dalších skladbách. Nízkým dynamikám ubírá na nosnosti a zejména A struna zněla trochu mečivě. Totéž způsobilo, že vedlejší téma finální věty nemělo vzlet.

Následující Dvořákova Romance op. 11 byla zahrána poutavě a s velkým pochopením, podobně i Quasi Ballata a Appassionato op. 17 J. Suka. Pouze vypjaté pasáže ve středním díle Ballady opět ztratily dramatismus použitím úzkého smyku. V Appassionatu škoda rozvázání legata ve 3. a anlogických taktech středního dílu.

Po přestávce zazněla Poéma Ernsta Chaussona. Také v této supervášnívé skladbě, komponované podle Turgeněvovy povídky Píseň vítězné lásky, se vyskytla místa smykově opatrná, ale i místa velmi odvážná a strhující. Provedení i vzhledem k tomu, že diplomantka určitě neměla mnoho možností k obehrání, bylo obdivuhodné.

Duo pro housle a kontrabas Evžena Zámečnicka se ukázalo být poutavým a velmi vhodně voleným kusem, protože obsahuje množství dálněvýchoďných idiomů. Interpretky se cítily jako doma, byly skvěle sehrané a zejména houslistka si provedení viditelně (i slyšitelně) užívala, což přispělo k velmi hezkému zážitku. Škoda, že v programu nebyly uvedeny názvy vět.

Závěrečný Španělský tanec Manuela de Falla byl zahrán elegantně a patřičně vygradován. Chikako Tomita je skromná, ale velmi dobrá houslistka se smyslem pro efekt, který umí na správném místě použít. Jistě ani jeden ze 40 posluchačů nelitoval, že tento koncert slyšel. Doporučuji ho k obhájbě a hodnotím B.

Doplňková písemná práce má název Yasushi Akutagawa – jeho život a dílo. Pojednává o významném japonském skladateli, který patřil k tvůrčí špičce v oblasti vážné hudby v Japonsku a měl velké zásluhy na rozvoji japonské hudební kultury. Práce obsahuje Úvod a dále dva velké oddíly, nazvané Životopis Y. Akutagawy a Kulturní odkaz Y. Akutagawy. Oba oddíly jsou členěny do menších kapitol a podkapitol. Úvod je vlastně stručným resumé celé práce, přináší zestručněný životopis skladatele, některé údaje o jeho tvůrčím vývoji a pak stručně popisuje jeho kulturní odkaz a přínos. V dalším textu dvou oddílů práce se pak vše vykládá mnohem podrobněji. Akutagawa se narodil v r. 1925. Popisuje se skladatelovo dětství, vliv jeho otce, významného spisovatele, který miloval evropskou hudbu a vlastnil gramofon s poměrně slušnou diskotékou, v období před II. sv. válkou v Japonsku velkou zřídkavost. Otec sice zemřel sebevraždou, když byly Yasushimu dva roky, ale jeho literární díla a diskotéka chlance velmi ovlivnily. To, že se Yasushi Akutagawa stal skladatelem, bylo rovno zázraku, protože evropská hudba v té době byla v Japonsku raritní, během války dokonce až na výjimky zakázaná a její pěstování bylo luxusem, zatímco skladatelova rodina po smrti otce žila v nepředstavitelné bídě. Akutagawa si v mládí několikrát přivodil tuberkulózu z nedostatečné stravy. Diplomantka o tom píše: „...v tomto období jedl jenom jednu bramboru denně“. Omezené informační zdroje velmi ztěžovaly možnost se v evropské a americké hudbě zorientovat. Akutagaweho život byl v tomto směru řetězcem objevů, které se nám zdají někdy banální, ale pro něho měly jiný smysl a význam. Jednou z konstant jeho života byl obdiv k sovětské hudební kultuře, zejména Kabalevskému, Prokofjevovi a Šostakovičovi a jejich interpretům. Akutagawa jako první japonský skladatel uskutečnil cestu do Sovětského svazu. Bylo to v roce 1954, Japonsko nemělo s SSSR diplomatické styky a překročení sovětských hranic bylo v Japonsku trestným činem. Akutagawa tedy cestoval do SSSR tajně přes Švýcarsko, Rakousko a Maďarsko. Setkal se tam se svými skladatelskými idoly a v Moskvě mu byla provedena skladba Trinita Sinfonica. Do Japonska

se vrátil přes Čínu, která měla s Japonskem lepší vztahy a umožnila mu legální návrat. Stručný seznam Akutagawihho děl uvádí 42 titulů s tím, že zejména ve vokální a filmové hudbě napsal mnohem více skladeb. Pro japonské skladatele té doby bylo příznačné, že museli být tribuny a posly hudby, šíře jejich společenského uplatnění byla mnohem větší, než si dovedeme představit. Kromě vyučování na profesionální i amatérské bázi Akutagawa spoluzaložil a vedl amatérský symfonický orchestr, jehož členové si zpočátku ani nedovedli naladit nástroje, ale pod jeho vedením se vypracovali tak, že mohli hrát skladby Stravinského a jiných autorů. Dále působil Akutagawa v rozhlase a jeho popularizační mise měla velký záběr. Zasahoval i do oblastí, o nichž nemáme představu. Na jeho podnět se v Japonsku začaly např. vyrábět malé, ale kvalitní klavíry s užšími klávesami pro děti, ale také velké klavíry s klávesami širšími, než jsou normální, aby si učitelé mohli vyzkoušet, jaké fyzické pocity mají děti, když hrají na klavír.

V další části práce se rozebírá jeho skladba Triptyque pro smyčcový orchestr.

Akutagawa zemřel jako uctívaná a státem vyznamenaná osobnost v r. 1989.

Práce je napsána s velkým zaujetím a také jazykově velmi kvalitně. Našel jsem jen něco málo nepřesností. „Skladatel pařížské školy Dürer“ je zřejmě skladatel Pařížské šestky Léon Durey. Šostakovičovu skladbu Plural se mi nepodařilo identifikovat. Text je doplněn CD nahrávkou zmíněné skladby Triptyque a 22 fotografiemi. Jde o velmi zdařilou sondu do památného období Japonské hudby a kultury. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím A.